

॥ सूर्योपनिषत् ॥

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाग्ँसस्तनूभिः । व्यशेम देवहितं यदायुः । स्वस्ति
न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः । स्वस्ति
नस्ताक्ष्यो अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ अथ सूर्याथर्वाङ्गिरसं व्याख्यास्यामः । ब्रह्मा ऋषिः ।
गायत्री छन्दः । आदित्यो देवता । हंसः सोऽहमग्निनारायणयुक्तं
बीजम् । हृल्लेखा शक्तिः । वियदादिसर्गसंयुक्तं कीलकम् ।
चतुर्विधपुरुषार्थ सिद्ध्यर्थे विनियोगः ।

षट्स्वरारूढेन बीजेन षडङ्गं रक्ताम्बुज संस्थितं सप्ताश्वरथिनं
हिरण्यवर्णं चतुर्भुजं पद्मद्वयाऽभयवरदहस्तं कालचक्रप्रणेतारं
श्रीसूर्यनारायणं य एवं वेद स वै ब्राह्मणः ॥

ॐ भूर्भुवः सुवः । तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ।
धियो यो नः प्रचोदयात् । सूर्य आत्मा जगत्स्तस्थुषश्च । सूर्याद्वै
खल्विमानि भूतानि जायन्ते । सूर्याद्यज्ञः पर्जन्योऽन्नमात्मा ।

नमस्ते आदित्य । त्वमेव प्रत्यक्षं कर्म कर्तासि । त्वमेव प्रत्यक्षं
ब्रह्मासि । त्वमेव प्रत्यक्षं विष्णुरसि । त्वमेव प्रत्यक्षं रुद्रोऽसि ।
त्वमेव प्रत्यक्षं ऋगांसि । त्वमेव प्रत्यक्षं यजुरसि । त्वमेव प्रत्यक्षं
सामांसि । त्वमेव प्रत्यक्षमथर्वांसि । त्वमेव सर्वं छन्दोऽसि ।
आदित्याद्वायुर्जायते । आदित्याद्भूमिर्जायते । आदित्यादापो-
जायन्ते । आदित्याज्ज्योतिर्जायते । आदित्याद् व्योम दिशो जायन्ते ।

आदित्याद् देवा जायन्ते । आदित्याद्वेदा जायन्ते । आदित्यो
वा एष एतन्मण्डलं तपति । असावादित्यो ब्रह्मा । आदित्यो
ऽन्तःकरण-मनोबुद्धि-चित्ताहंकाराः । आदित्यो वै व्यानस्समानो-
दानोऽपानः प्राणः । आदित्यो वै श्रोत्र-त्वक्चक्षूरसनघ्राणाः ।

आदित्यो वै वाक्पाणिपादपायूपस्थाः । आदित्यो वै
शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाः । आदित्यो वै वचनादानागमन विसर्गान्न्दाः ।
आनन्दमयो विज्ञानमयो विज्ञानघनं आदित्यः । नमो मित्राय भानवे
मृत्योर्मा पाहि । भ्राजिष्णवे विश्वहेतवे नमः । सूर्याद्भवन्ति भूतानि
सूर्येण पालितानि तु ।

सूर्ये लयं प्राप्नुवन्ति यः सूर्यः सोऽहमेव च । चक्षुर्नो देवः

संविता चक्षुर्न उत पर्वतः । चक्षु-र्धाता दधातु नः ।

आदित्याय विद्महे सहस्रकिरुणाय धीमहि । तन्नः सूर्यः
प्रचोदयात् ।

सविता पुरस्तात्सविता पश्चात्तात्सवितोत्तरात्तात्सविताधरात्तात्-
त्सविता नः सुवतु सर्वतातिगं सविता नो रासतां दीर्घमायुः ।

ओमित्येकाक्षरं ब्रह्मा । घृणिरिति द्वे अक्षरे । सूर्य
इत्यक्षरद्वयम् । आदित्य इति त्रीण्यक्षराणि । एतस्यैव
सूर्यस्याष्टाक्षरो मनुः ।

यः सदाहरहर्जपति स वै ब्राह्मणो भवति स वै ब्राह्मणो भवति ।
सूर्याभिमुखो जप्त्वा महाव्याधि भयात्प्रमुच्यते । अलक्ष्मीर्नश्यति ।
अभक्ष्य भक्षणात् पूतो भवति । अगम्यागमनात् पूतो भवति ।
पतित संभाषणात् पूतो भवति । असत् संभाषणात्पूतो भवति ।

मध्याह्ने सूर्याभिमुखः पठेत् । सद्योत्पन्नपञ्चमहापातकात्प्रमुच्यते ।
सैषा सावित्रीं विद्यां न किञ्चिदपि न कस्मैचित्प्रशंसयेत् । य एतां
महाभागः प्रातः पठति स भाग्यवान् जायते पशून्विन्दति । वेदार्थं
लभते । त्रिकालमेतज्जप्त्वा क्रतुशतफलमवाप्नोति । हस्तादित्ये
जपति स महामृत्युं तरति स महामृत्युं तरति य एवं वेद ।
इत्युपनिषत् ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥